

Znanje in reference, ki so se nabirali desetletja, usihajo

S propadom velikih gradbenih podjetij smo izgubili inženirsko znanje in reference, potrebne za pridobitev večjih poslov

Reference, ki so si jih naša gradbena podjetja pridobila na avtocestnem križu, so že razmeroma stare, za njihovo osvežitev bi bili potrebni novi projekti. Ker so največji gradbeniki šli v stečaj, smo večinoma tudi ob inženirsko znanje, ki se je tam kopičilo desetletja.

Velika podjetja, ki so znala graditi ceste, predore, mostove ..., so večinoma propadla. Ali v Sloveniji obstajajo podjetja, ki to še znajo delati? Samo Peter Medved, direktor Lineala, pravi, da v Sloveniji še vedno so podjetja, ki znajo graditi zahtevne objekte. Največja in nepopravljiva škoda pa je, da so se izgubile sposobnosti in reference, ki so jih imela velika podjetja, s čimer smo precej nazadovali. Znanje še obstaja, a ga je težko mobilizirati, kakor tudi priti do projektov, ki so mednarodno referenčni, saj podjetja, ki še poslujejo, takih referenc večinoma nimajo. »V tem smislu v Sloveniji skoraj več ne moremo priti na raven prejšnjega desetletja. Mislim, da se bodo ohranila tista podjetja, ki jih dvomilijonski trg lahko preživi,« razlaga Medved.

Pri inženiringu je položaj boljši

Na področju inženiringa je po-

ložaj za spoznanje boljši, saj propada večjih podjetij še ni bilo. Vsa ta podjetja so poslovala precej bolj konservativno, čeprav je tudi na tem področju velikanski pritisk na zniževanje cen, saj je ponudnikov teh storitev preveč in vsa podjetja dolgoročno ne morejo preživeti.

Na svoje ali v tujino

In kje so inženirji, ki so delali v podjetjih, ki so šla v stečaj? Barbara Škraba Flis, generalna sekretarka Inženirske zbornice Slovenije, pravi, da uradnih podatkov nimajo. Nekateri pooblaščen inženirski projektanti so odprli svoja podjetja, nekateri izdelujejo projekte za tuje projektante ali tuje naročnike, nekateri so brezposelni in iščejo delo tudi v tujini. Ker pa je investicij malo, je obseg posla precej manjši kot pred leti.

Pooblaščen inženirji nadzorniki in vodje del so se pridružili manjšim in srednjim izvajalskim podjetjem ali so brezposelni. Vse več jih išče delo v tujini. Nedvomno je, da se s tem izgublja inženirsko znanje, poudarja sogovornica.

Možnosti se krčijo tudi čez mejo

Ker je zaradi krize in nerazumnih varčevalnih politik tudi v tujini manj tako javnih kot za-

sebnih investicij, so tudi v tujini številni inženirji brezposelni. Tuji izvajalci in projektanti zato zlasti zaposlujejo oziroma sodelujejo z domačimi inženirji, zaradi česar je prodor v tujino izjemno težak, za izvajalce brez podpore slovenskih bank pa skoraj nemogoč, pravi Barbara Škraba Flis.

Za reference potrebni domači projekti

Za pridobitev inženirskega znanja je treba poskrbeti predvsem z domačimi investicijami. Inženirji in podjetja (projektivna in izvajalska) si morajo reference pridobiti doma, šele z njimi bo mogoč prodor v tujino. Zato, da bo mogoče reference ohraniti, pa so potrebne investicije, tudi javne. »Kaže poudariti, da imajo reference omejen rok trajanja ter da so reference slovenskih projektantov in izvajalcev zaradi pomanjkanja investicij že razmeroma stare, kar še zmanjšuje njihovo konkurenčnost tudi na domačem, ne le tujem trgu,« poudarja Barbara Škraba Flis.

Povodnji in suše kot priložnost

Ko govori o priložnostih za projekte v Sloveniji, sogovornica pravi, da je potrebo po investicijah v vodnogospodarske ureditve (ureditve vodotokov, za-

drževalniki ...) in sanacije plazov čutiti že dlje časa. Vse pogostejše in izrazitejše suše kažejo na potrebo po gradnji namakalnih sistemov širšega obsega. Številne dotrajane regionalne in druge ceste kličejo po temeljitem popravilu.

Možnosti tudi v logistiki

V zvezi s priložnostmi, ki se ponujajo v logistiki in gradnji transportne infrastrukture, Barbara Škraba Flis omenja resolucijo, ki jo je spomladi pripravila in predstavila skupina ekonomistov. Avstrija, Italija, Češka, Slovaška in Poljska so po navedbah avtorjev resolucije že prepoznale potencial in pospešeno vlagajo v gradnjo jadransko-baltskega transportnega koridorja in spremljajočo logistično infrastrukturo. »In ker ni razlogov, da bi se odpovedali naravnim strateški prednostim, ki bi nam po trditvah avtorjev resolucije do leta 2040 prinesla za skoraj 18 milijard evrov ali 50 odstotkov BDP iz leta 2012, podpiramo avtorje resolucije in na vlado naslavljamo poziv, da sprevidi priložnosti in nemudoma zažene naložbeni cikel v logistično in prometno infrastrukturo, ki bi Sloveniji prinesel tako zaželeno rast,« dodaja Barbara Škraba Flis.

**Za ohranitev inženir-
skega znanja je treba
najprej poskrbeti z
domaćimi investici-
jami.**

■ **Barbara Škraba Flis,**
generalna sekretarka
Inženirske zbornice
Slovenije

